

Les 1E	
Titel	Afrikaantjes vechten met een leeuw
Thema	Respect: Van stereotype tot vooroordeel
Benodigdheden	Computer, printer, videofragment x, werkblad 1E.1, informatieblad 1E.1, achtergrondinformatie 7.7 en 7.9
Doelstelling	De kinderen ontdekken de betekenis van het woord stereotype aan de hand van het lied 'Feest' van de groep 'K3'. De kinderen ontdekken mogelijke gevaren van (negatieve) stereotypen

Vooraf

Deze les kan als aanvulling op of in plaats van les 1E van project 22 'Een fietsbel in je oor' worden beschouwd.

Inleiding

U houdt aan het begin van de les de groep de volgende stelling voor:

Het is niet goed dat kleuters naar concerten van de Belgische meidengroep K3 gaan.

Verschillende websites berichten over de immense populariteit van deze groep bij basisschoolkinderen, met name bij het jongere kind.

Enkele voorbeelden:

- k3.be
- k3tv.net

Het NRC Handelsblad wijdt ook enkele artikelen aan het fenomeen 'K3' (zie Hellig Hart website, actualisering/Een fietsbel in je oor/les 1E).

Het NRC maakt melding van enkele grote bezwaren die het KNAG (Koninklijk Nederlands Aardrijkskundig Genootschap) aantekent bij het lied 'Feest'.

Nadat de kinderen hebben gereageerd laat u de videoclip en/of songtekst van het lied 'Feest' zien.

Zoekproces

Aan de hand van een kritische clip- of songtekstanalyse verdiepen de kinderen zich in welke (stereotype) en foute informatie jonge kinderen opzuigen en de mogelijke gevaren daarvan. Dit kan middels een klassengesprek of groepswork. Als er in groepen gewerkt wordt kan gebruik worden gemaakt van werkblad 1E.1. Voor het klassengesprek kunnen de opdrachten van het werkblad als richtinggevend worden gezien.

Antwoord opdracht 1:

Foute/stereotype beweringen	
1	Eskimootjes rollen in de sneeuw: stereotype
2	Afrikaantjes vechten met een leeuw: stereotype
3	Indiaantjes dansen rond een totempaal: stereotype
4	Braziliaantjes zingen van La Bamba: fout: Bedoeld wordt:
5	Mexikaantjes houden van de samba: fout. Bedoeld wordt veel Brazilianen.

Een eerste aanzet tot de relatie 'stereotypen - vooroordelen' kan worden gegeven (zie ook onderstaand informatieblok).

Stereotypen en vooroordelen

Wie kent niet beweringen in de trant van 'zwarten zijn lui', 'zigeuners stelen' en 'joden zijn altijd uit op geld'? Van jongs af aan krijgt iedereen met deze en andere vooroordelen te maken. Strips en andere kinderlectuur staan er vol mee en ook in films, kranten en schoolboeken kom je ze tegen. Dat soort beelden over groepen mensen heten ook wel stereotypen (letterlijk: beschrijving op afstand).

Kenmerken van één persoon gelden voor de hele groep. En omgekeerd: Is iemand eenmaal ingedeeld in de een of andere groep, dan is het voor velen onmiddellijk duidelijk hoe hij of zij zich zal gedragen. Die stereotypen maken het gemakkelijk om het gedrag van onbekende mensen direct te plaatsen en te beoordelen. De wereld wordt er overzichtelijk door.

We spreken van vooroordelen wanneer mensen hardnekkig vasthouden aan negatieve stereotypen van bepaalde groepen.

Vooroordelen berusten meestal op gebrek aan kennis. Daarnaast spelen emoties een belangrijke rol. Hierdoor is het niet eenvoudig om vooroordelen te veranderen.

Aan de hand van cijfers valt bij voorbeeld aan te tonen dat het met de huisvesting van de meeste allochtonen niet best gesteld is. Toch houden sommigen vol dat 'buitenlanders' voorgetrokken worden bij het zoeken naar woonruimte.

De combinatie van angst voor nieuwkomers en de ontevredenheid met de eigen leefsituatie zorgt er dus blijkbaar voor dat mensen zich vaak afsluiten voor informatie die vooroordelen ontkracht. Iedereen die met 'Feiten tegen vooroordelen' op zak het gesprek zoekt, dient zich hiervan bewust te zijn.

De propaganda van racistische organisaties lijkt op het eerste gezicht sterk op de alledaagse gesprekken over buitenlanders. Toch is het goed een onderscheid te maken.

Allledaagse vooroordelen zijn meestal een uiting van machteloosheid en onwetendheid. Racistische organisaties daarentegen zijn altijd uit op macht en invloed. Zij koppelen stereotype beweringen over buitenlanders aan een politiek programma. Ze klagen niet over het (wel of niet verzonnen) wangedrag van een enkele buitenlander, maar vallen stelselmatig de hele groep aan.

Ze zetten, kort gezegd, vreemdelingenangst (vooroordelen) om in vreemdelingenhaat en zijn dus gevaarlijk voor de democratie.

Verwerking

Gezien de lengte van de les niet van toepassing.

Extra opdracht

De kinderen kunnen op hun levensbeschouwelijke inter- of intranetsite reageren onder het motto 'Het verhaal gaat verder!' (de les ging over / ik vind / wie reageert?; zie Bijlage 1).